

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 291/08-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na slobodu, rovnosť v dôstojnosti i v právach a na neodňateľnosť, nescudziteľnosť, nepremlčateľnosť a nezrušiteľnosť základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 1, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1, základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom podľa čl. 47 ods. 2 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 30/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2008 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na slobodu, rovnosť v dôstojnosti i v právach a na neodňateľnosť, nescudziteľnosť, nepremlčateľnosť a nezrušiteľnosť základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 1, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1, základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom podľa čl. 47 ods. 2 a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 30/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že okresný súd i krajský súd porušujú ním označené práva, *„útočia na sťažovateľa plný nenávisťou, rozhodujú neverejne a svojvoľne, bez prítomnosti sťažovateľa a jeho advokátov.*

Nenávisť sudca K. spôsobom kriminálneho výkonu súdnictva opäť obťažuje sťažovateľa psychiatrickým vyšetrovaním, hoci na to neexistuje žiaden dôvod...

Na základe uvedených argumentov nemal sudca K. dôvod konať proti MUDr. D. B. ... Sudca K. však pokračuje v prenasledovaní MUDr. D. B., čím brutálnym spôsobom porušuje čl. 6 ods. 1 medzinárodného dohovoru – právo na spravodlivé súdne konanie nie pred objektívnym a nezaujatým súdom!!! Rovnakého teroru sa nevyhol ani Krajský súd Bratislava, ktorý opäť konal za neprítomnosti sťažovateľa a advokáta, hoci už za to raz zaplatil. Ide o súd nepoučiteľný a nepolepšiteľný.“

Záverom sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd *„využil služby advokáta JUDr. M. V., AK,... B. 2“*.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie označených práv postupom okresného súdu a krajského súdu, zruší uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Nt 13/2004 z 25. septembra 2007 a uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 30/208 z 20. mája 2008, prizná mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 500 000 Sk a trovy právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd, ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 30/2008 došlo k porušeniu základného práva na slobodu, rovnosť v dôstojnosti i v právach a na neodňateľnosť, nescudziteľnosť, nepremlčateľnosť a nezrušiteľnosť základných práv a slobôd podľa čl. 12 ods. 1, základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1, základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom podľa čl. 47 ods. 2 a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. Sťažovateľ namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004 a jeho uznesením z 25. septembra 2007.

1.1 K namietanému porušeniu základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a v čl. 47 ods. 2 postupom okresného súdu

Podľa názoru ústavného súdu na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a v čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004 a jeho uznesením z 25. septembra 2007, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane práv sťažovateľa, porušenie ktorých namieta, v súvislosti s konaním okresného súdu (vo veci rozhodol uznesením z 25. septembra 2007), proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie, rozhodoval v odvolacom konaní krajský súd (uznesenie sp. zn. 3 Tos 30/2008 z 20. mája 2008). Vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity preto nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať označené konanie okresného súdu.

Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a v čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004 po predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu

Sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Nt 13/2004, je podľa názoru ústavného súdu podaná oneskorene.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej

lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Nt 13/2004 bolo vyhlásené 25. septembra 2007 a sťažnosť bola ústavnému súde doručená 28. júna 2008.

Z uvedeného vyplýva, že od 25. septembra 2007, keď bolo sťažovateľom označené uznesenie okresného súdu vyhlásené, do dňa podania sťažnosti ústavnému súde, t. j. 28. júna 2008, uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu po predbežnom prerokovaní odmietol ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľ namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 30/2008 a jeho uznesením z 20. mája 2008, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Nt 13/2004 z 25. septembra 2007.

2.1 K namietanému porušeniu základných práv zaručených v čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a v čl. 47 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol:

„Krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť MUDr. D. B. nie je dôvodná.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1 Nt 13/2004 zo dňa 2. 2. 2005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 21/05 zo dňa 15. 3. 2005 bolo MUDr. D. B. podľa § 72 ods. 1, 4 Tr. por. uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Nálezom Ústavného súdu III. ÚS 241/05 zo dňa 10. 5. 2006 tento vyslovil, že Krajský súd v Bratislave vyššie uvedeným rozhodnutím porušil práva MUDr. D. B. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 48 Ústavy SR a preto toto uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Bratislave súc viazaný vysloveným názorom v rozhodnutí Ústavného súdu, uznesením sp. zn. 3 Tos 66/06 zo dňa 26. 9. 2006 podľa § 149 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1 Nt 13/04 zo dňa 2. 2. 2005 a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava I, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Nariadil v ňom objasniť skutočnosti a doplniť dokazovanie v zmysle intencií zvyšujúceho rozhodnutia Ústavného súdu.

Okresný súd v rámci ďalšieho konania zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Ps 12/04 zo dňa 15. 5. 2007 MUDr. D. B. nebol zbavený spôsobilosti na právne úkony a neobmedzil jeho spôsobilosť na právne úkony. Obsah tohoto spisu tvorí i znalecký posudok vypracovaný znaleckým ústavom Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela P. S poukazom na to, že v trestnom konaní bol znalecký posudok z ktorého vychádzal prokurátor pri podávaní návrhu na uloženie ochranného liečenia vypracovaný ešte 23. 4. 2004 okresný súd rozhodol pribrať za účelom zistenia, či pobyt MUDr. D. B. je na slobode nebezpečný horeuvedený ústav.

Obligatórne uloženie ochranného liečenia zákon ustanovuje u páchatel'a činu inak trestného, ktorý pre nepričetnosť nie je trestne zodpovedný a ktorého pobyt na slobode je

nebezpečný. Stav nepričetnosti musí existovať v čase spáchania činu. Nebezpečnosť pobytu páchatel'a na slobode sa však musí posudzovať podľa stavu existujúceho v čase rozhodovania súdu o ochrannom liečení.

Vzhľadom na odstup času, ktorý uplynul od podania znaleckého posudku, z ktorého vychádzal prokurátor pri podávaní návrhu na uloženie ochranného liečenia je nevyhnutné znalecky posúdiť stupeň duševnej poruchy páchatel'a, či táto má taký charakter, že jeho pobyt na slobode je i v budúcnosti nebezpečný.

S poukazom na vyššie uvedené preto okresný súd postupoval v súlade so zákonom a krajský súd musel preto sťažnosť MUDr. D. B. ako nedôvodnú zamietnuť.“

Z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že v odôvodnení svojho uznesenia uviedol postup, akým dospel k záverom o potvrdení uznesenia okresného súdu, a preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Krajský súd sa stotožnil s postupom a uznesením okresného súdu spôsobom, z ktorého je zrejmé, že postup a uznesenie okresného súdu považuje za zodpovedajúce zákonu.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd vykonal ústavne súladný výklad právnych predpisov, ktorý nie je svojvoľný a nepopiera zmysel interpretovaných a použitých právnych noriem.

Na tomto závere treba trvať napriek tomu, že sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, pretože porušenie základného práva nemožno vidieť len v tom, že krajský súd postupoval a rozhodoval bez toho, aby sa stotožnil s právnym názorom sťažovateľ'a.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľ'a zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu

Ústavný súd zistil, že vec bola na krajskom súde na rozhodovanie o odvolaní doručenom okresnému súdu 15. októbra 2007 do 3. júna 2008, keď bol spis vrátený okresnému súdu.

Ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobie (krajský súd vo veci rozhodol uznesením 20. mája 2008, pozn.) nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by mohol vysloviť porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 30/2008 a jeho uznesením z 20. mája 2008, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 Nt 13/2004 z 25. septembra 2008, odmietol už na predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáha ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2008